

Maig del 68

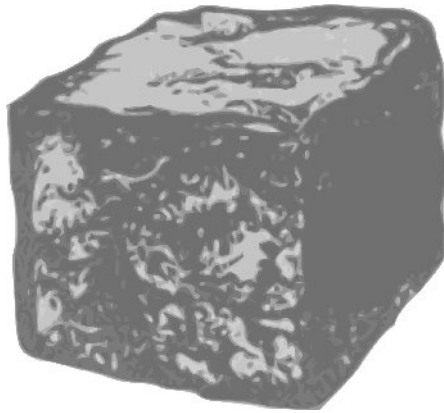
40 anys de la revolució
estudiantil francesa

Associació d'Estudiants Progressistes
www.aep.cat

Associació d'Estudiants Progressistes

aep@aep.cat - www.aep.cat

Índex

Els 68, alternatives possibles.....	2 - 3
per Jordi Mir	
Context històric.....	4
Nanterre.....	5
Les consignes.....	6
Art al carrer.....	7 - 8
Els protagonistes.....	9
Batalla urbana.....	10
Cronologia.....	11
Què és l'AEP?.....	12

Els 68, alternatives possibles

Quan estem a punt de començar el darrer trimestre de l'any, el primer d'un nou curs acadèmic, del 68 ja n'hem sentit a parlar força. Maig ja queda lluny. La distància i les informacions rebudes ens haurien de servir per fixar-nos en tres qüestions no massa presents en les commemoracions més repetides. Les apuntaré a continuació i intentaré il·lustrar-les després. La primera, el que va passar a París aquell maig va suposar un desafiament a l'ordre establert. No va ser només una disbauxa d'estudiants fills de bona família. Segona, aquest desafiament no es va produir únicament a França. A Txecoslovàquia, als Estats Units, a Mèxic, a Alemanya... es van produir fets que mostraven l'emergència de diferents contestacions i alternatives en construcció. La tercera qüestió que volia apuntar, el 68 gairebé són dues dècades. Aquesta data és un moment clau en un període més ampli que podríem situar entre començaments dels seixanta i inicis dels vuitanta. Estem en uns anys en els quals es desenvolupen, amb una vitalitat que cal destacar, pensaments i actuacions que busquen la construcció de societats més lliures i justes.

Comencem per París, per França, per l'esdeveniment que acostumem a associar de manera més directa amb el 1968. Els estudiants actius són l'element dinamitzador dels fets que avui podem conèixer com a "Maig francès", però el treball d'aquests col·lectius havia començat anys abans. Les seves reflexions anaven dirigides a construir una nova universitat per una nova societat. La dimensió de la seva protesta augmenta quan els treballadors s'incorporen a les mobilitzacions. Aconsegueixen paralitzar el país durant uns dies, fins al punt que el president de la república, el General De Gaulle, busca el suport de l'exèrcit per si és necessari una intervenció per restablir l'ordre. Un conjunt d'idees, de reivindicacions, de somnis, fan dir prou i començar a esbossar alternatives a una part important de la societat francesa. Les manifestacions, les barricades, els enfrontaments, les vagues o les ocupacions dels dies de maig són l'expressió d'aquesta voluntat de transformar la societat, també la mostra de les seves limitacions i els seus excessos.

El 30 de maig una gran manifestació de suport al govern és la senyal de que l'ordre s'ha començat a restablir. Però de canvis sí que n'hi haurà. Els treballadors aconseguiran millores laborals, les prestacions socials augmentaran i a la universitat s'incorporen noves idees i noves pràctiques. La societat francesa veu com canvien les relacions humanes i socials. El "Maig francès" no és feminista, ni gai, ni pacifista, ni ecologista, però l'eclosió viscuda és fertilitzant, exerceix un efecte catalitzador.

Als Estats Units 1968 és un any, entre d'altres coses, de grans mobilitzacions

contra la guerra del Vietnam. Però la contestació no era una novetat, havia esdevingut rellevant ja a començaments de la dècada. Des del moviment pels drets civils es treballava contra la discriminació patida per la població negra; Luther King, un dels seus líders, serà assassinat aquell 68. A les universitats els estudiants demanen una societat menys repressiva i volen uns centres educatius que no actuïn com a fàbrica productora de mà d'obra. Són, també, els anys de crear noves formes de viure i relacionar-se.

Mentrestant, a Txecoslovaquia es vivia una altra de les grans il·lusions de l'època, el socialisme de "rostre humà". La direcció del partit comunista txec estava desenvolupant una transformació per sintonitzar amb una societat que es volia socialista i lliure. El procés generava grans expectatives a l'interior i a l'exterior. Es veia com la possibilitat d'una alternativa a un règim soviètic que per a molts ja no representava un model. Tot va acabar amb la invasió soviètica del 20 d'agost.

I a Catalunya? I a Espanya? Estant a la universitat convindria que recordéssim que dos anys abans de 1968 es va crear el Sindicat Democràtic d'Estudiants de la Universitat de Barcelona. Una organització que en ple franquisme va demanar una reforma democràtica de la universitat orientada al progrés social. Veien com un perill la voluntat d'avançar cap a una institució centrada en el rendiment tècnic. Tot i l'esforç realitzat, hi ha amenaces que sempre tornen.

El "Maig francès" no és feminista, ni gai, ni pacifista, ni ecologista, però l'eclosió viscuda és fertilitzant, exerceix un efecte catalitzador.

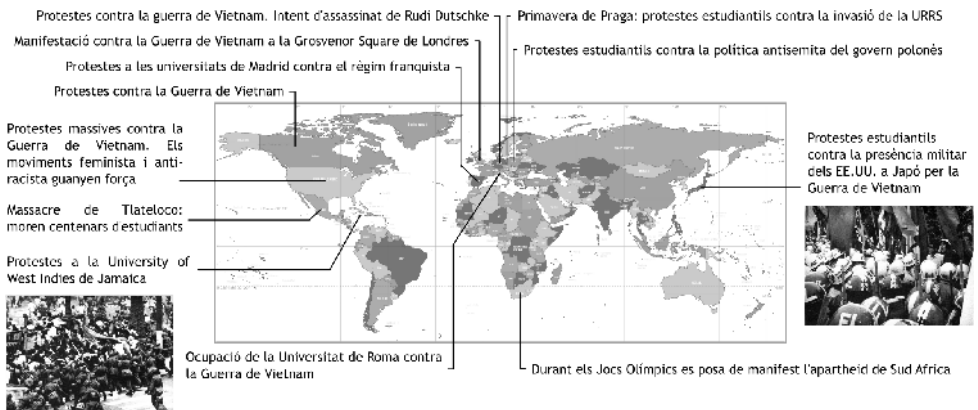
Queden moltes coses a dir sobre els seixanta-vuit, però em quedo amb una idea per acabar, Una mena d'ensenyament que ens pot oferir la història si la pensem preguntant-nos pel present. Hi ha alternatives, fins i tot quan no les imaginem. Tot i que assolir-les no sigui senzill, d'altres abans que nosaltres han obtingut bons resultats. Cal ser conscients, però, i això també ho ensenya el 68, que no n'hi ha prou amb trencar amb allò establert, amb transgredir les normes, s'haurà de treballar conjuntament per construir l'objectiu desitjat.

Jordi Mir Garcia
Professor de la Universitat Pompeu Fabra

Context històric

L'Europa de la postguerra, el baby-boom i la onada socialista.

França es troba en una època convulsa. Després dels “Trenta Gloriosos” anys de bonaurança econòmica, el país s'està recuperant de la postguerra, i s'apliquen reformes modernitzadores com la píldora anticonceptiva o les escoles mixtes. Occident pateix una explosió demogràfica i arriben les primeres onades de moviments socials i les revolucions socialistes se succeeixen.

Comencen a aparèixer els primers símptomes de deteriorament econòmic, juntament amb la instauració de la societat de consum: augmenta l'atur de forma constant, i els salaris decauen. De Gaulle, tot un símbol de la 2a Guerra Mundial, no és capaç de reconduir el país, i crisis com la pèrdua de les colònies franceses o diversos atacs a la seguretat social accentuen el descontentament de la població.

Els i les joves són els primers afectats, i un ambient internacional altament polititzat (sobretot per la Guerra Freda i la tensió entre els models capitalista i socialista) fa propícia l'aparició de grups d'esquerres de tendències anarquista, trotskista o maoïsta, que comencen a enfrontar-se al paternalisme autoritari omnipresent, forjant la figura del jove contestatari. La universitat es converteix en el bastió d'aquests moviments.

Nanterre

Els fets de la piscina i els "8 de Nanterre"

Cap el 1968, la població estudiantil havia crescut espectacularment (de 250.000 a 500.000 estudiants universitaris), i problemes com la massificació o la incapacitat del mercat d'absorbir els titulats generaven protestes que ràpidament eren reprimides per la policia. La tensió va augmentant als campus.

El 8 de gener de 1968, un jove de nacionalitat alemanya que estudiava a la Universitat de Nanterre, Daniel Cohn-bendit, s'acosta al ministre Misofe durant la inauguració d'una piscina olímpica.

Tot demanant-li foc, va increpar-lo pel contingut del Llibre Blanc, el qual no contemplava les problemàtiques sexuals dels i les joves. Els mitjans, interessats en personalitzar els esdeveniments, alimenten la llegenda de **Dany el Roig**.

Des de l'any anterior, el 1967, les protestes contra la guerra de Vietnam cada cop eren més fortes fins que diversos membres del Comité Vietnam National són detinguts durant una manifestació.

El 22 de març, 8 estudiants (entre ells Cohn-Bendit) s'inicien una tancada al rectorat de Nanterre per protestar per la detenció dels activistes. La policia no intervé, i l'endemà es proclama la "Declaració dels 142" (els nombre final d'estudiants tancats), que més tard s'anomena "La Declaració del 22 de març".

El 22 d'abril, 1.500 estudiants protagonitzen una manifestació a Nanterre que acaba amb 8 detinguts. Els estudiants decideixen traslladar a París les seves protestes... i ocupar la Universitat de la Sorbona.

Les consignes

Escrites a les parets o cridades durant les manifestacions, les originals frases dels estudiants ens han arribat fins avui dia i han estat el model de moltes mobilitzacions.

Je suis marxiste tendance Groucho.

Sóc marxista de tendència Groucho.

On ne revendiquera rien, on ne demandera rien.

On prendra, on occupera.

No reivindicarem res, no demanarem res.

Prendrem, ocuparem.

L'imagination au pouvoir.

La imaginació al poder.

Il est interdit d'interdire.

Prohibit prohibir.

Sous les pavés, la plage.

Sota les llambordes, la platja.

Soyez réalistes, demandez l'impossible.

Siguem realistes, demanem l'impossible.

Ce n'est qu'un début, continuons le combat.

Només és el començament, continuem el combat.

Le patron a besoin de toi, tu n'as pas besoin de lui.

El patró et necessita, tu no el necessites a ell.

Art al carrer

Els objectius eren els estudiants i els obrers. Per als primers, els missatges eren clars: rebel·lar-se contra l'autoritat i l'antiquada moral catòlica. La universitat era el punt en comú. Per als obrers, predominaven les idees de lluita contra el capitalisme i la crida a la unitat, ja fos entre pagesos i obrers com entre francesos i immigrants.

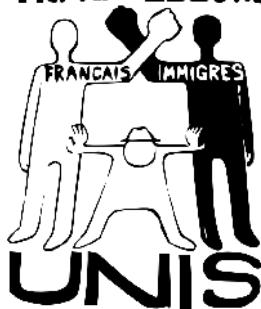

**MOINS
DE
21ANS**
voici votre
bulletin de
VOTE

"INDESIRABLES"

TRAVAILLEURS

LA POLICE

**SOIS
JEUNE
ET
TAIS
TOI**

COHN-BENDIT PASSERA

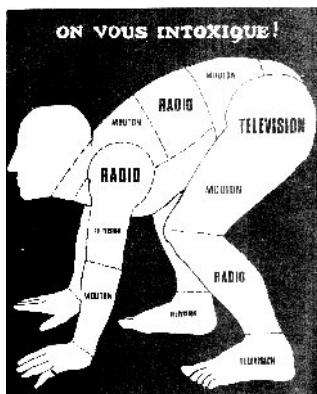
LA BEAUTÉ

EST DANS LA RUE

**LES
P
CR
SONT
AUSI DES
HOMMES
LA PREUVE?
ILS VIOLENT
LES FILLES DANS
LES
CANNISSARIATS**

LA POLICE

A L'ORTF

**C'EST LA POLICE
CHEZ VOUS**

Els protagonistes

Les autoritats

Charles de Gaulle

Va encapçalar la resistència francesa a la II Guerra Mundial, dirigint el primer govern provisional. El 1958 va esdevenir President de la República, però els fets del Maig del 68 van acabar de desgastar-lo i el 1969 va haver de dimitir.

Maurice Grimaud

Prefecte de la policia, es guanya la simpatia dels estudiants en fer tot el possible per evitar un bany de sang durant les revoltes. Fou contra el seu consell que la policia va intervenir en l'ocupació estudiantil de la Sorbona, i en part és gràcies a ell que el Govern no va continuar en l'escalada de la repressió, una de les claus de la fallida de la revolta.

Els estudiants

Moviment 22 de març

Inicialment anomenat "Moviment dels 142", és una unió d'estudiants que es van tancar al rectorat de Nanterre i que va impulsar l'ocupació de la Sorbona i en general va ser el nucli de la revolta estudiantil.

Sindicats d'estudiants

Les associacions d'estudiants majoritàries van participar o recolzar les revoltes: Union nationale des étudiants de France (UNEF), de secundària, Fédération des Étudiants Révolutionnaires (FER), molt polititzada, i Syndicat National de l'Enseignement Supérieur (SNEsup), universitaris.

Organitzacions polítiques

PCF (Partit Comunista Francès) i CGT (Confederació General de Treballadors) es distancien de les revoltes, però en créixer la vaga s'hi incorporen.

El Comité Viêtnam National va ser l'iniciador de les protestes, i la JCR (Jeunesses Communistes Révolutionnaires) va liderar les revoltes juvenils. No va faltar tampoc alguna organització contrària a les idees del Maig francès, com Occident, de dretes i feixista.

Batalla urbana

Barricades i gas lacrimogen a París

Els estudiants van prendre el Barri Llatí de París durant dies. El preu van ser llargues nits de barricades, cotxes cremats, còctels molotov i gasos lacrimògens al carrer. Els ferits i detinguts es comptaven per centenars.

Cronologia

3 de maig - El Moviment 22 de març, la UNEF, la JCR i altres convoquen un míting a la Sorbona. La policia intercepta grups d'Occident, i comencen batalles campals que duren hores.

4 de maig - S'aturen les classes a la Sorbona. Els maoïstes es desvinculen, i la UNEF i la SNEsup demanen vaga indefinida.

5 de maig - Violents enfrontaments al barri Llatí de París, mentre altres universitats del país s'afegeixen a les mobilitzacions. 422 detinguts, amb 600 estudiants i 345 policies ferits.

7 de maig - Al monument al soldat desconegut, 30.000 estudiants canten La Marsellesa.

10 de maig - La "nit de les barricades" al barri Llatí, pres pels estudiants. La policia assalta 60 barricades. 180 cotxes cremats o danyats. 468 detinguts, 367 hospitalitzats.

13 de maig - Manifestacions per tota França, de fins a un milió de persones a París. La vaga general fa que centenars de milers d'estudiants i treballadors surtin al carrer. La Sorbona és ocupada.

15 de maig - 2.500 estudiants ocupen el teatre Odéon. Més de 50 fàbriques ocupades, a més de la RATP (metro), la SNCF (trens) i els aeroports. Falla la distribució dels diaris.

18 de maig - 10.000 milions de treballadors en vaga.

22 de maig - Una moció de censura al Parlament falla per 11 vots. Els sindicats majoritaris volen negociar amb el govern, i el Parlament accepta una amnistia general. Manifestació per la retirada del permís de residència a Cohn-Bendit.

27 de maig - Els sindicats, les patronals i el govern firmen l'acord de Grenelle: augment del sou mínim, reducció d'horari laboral, disminució de l'edat de jubilació i el dret a organitzar-se. Algunes assemblees populars i organitzacions hi estan en contra. 30.000 estudiants i treballadors es reuneixen a l'estadi Charléty com a protesta.

Què és l'AEP?

L'AEP és l'associació d'estudiants que té com a prioritats l'assoliment d'un ensenyament veritablement públic, la millora de les condicions d'estudi en els centres i la potenciació d'activitats socioculturals que fomentin el pensament crític.

L'Associació d'Estudiants Progressistes, plural en la seva composició, agrupa unitàriament estudiants d'esquerres de les diferents universitats i centres de secundària de tot Catalunya. També estem oberts a la participació de totes aquelles persones que, tot i voler estudiar, no han pogut fer-ho per diferents raons: recursos insuficients, selectivitat, permanència...

Per aconseguir-ho defensem els drets dels i les estudiants i lluitem per conquerir drets encara no reconeguts, perquè veiem les millores en l'ensenyament com un element fonamental per a la construcció d'una societat més justa i igualitària.

En definitiva, lluitem per un ensenyament públic i de qualitat.

Contacte

Associació d'Estudiants Progressistes

C/Riera d'Escuder 47, baixos
08028 Barcelona

Tel.: 93 491 42 02

<http://www.aep.cat/>

aep@aep.cat

Consulta també la nostra publicació gratuïta

El Queixal

<http://elqueixal.aep.cat/>

